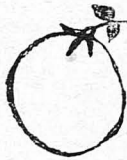

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΔΩΡΑΣ

ΤΑΝ ή Δέλα μπήκε στο σαλόνι, χαμένη όλη μέσ' στον άσπρο πέπλο, στυφανωμένη με τὰ λεμονάνθια και με τη μακρού της την ουρά, που τη βαστούσαν τώρα με καμάρι δυο λευκοφορεμένα κοριτσάκια, δυο χαριτωμένα άγγελούδια, περμένα μόλις άπ' τ'ν ουρανό—μικρογραφίες της μικρής νυφούλας, που παντρεύονταν τη βραδιάν εκείνη—ή μητέρα της ή Δώρα άνατριχίασε, γιατί είδε ξαφνικά τόν εαυτό της, γυρισμένο λίγα χρόνια πίσω—έμεινε σχεδόν έκστατική, που ή χλωμή εκείνη κέκινη κουκλίτσα, που περιπατούσε σάμπως μ' έκατήριο, στο σφιγμένο μπράτσο του γαμπρού, την παρωδούσε τόσο έπιδειξια, της έρχοινα κατάμουτρα τὰ νιάτα της, τὰ δικά της νιάτα, τ' άλησημονητά, μ' έναν τρόπο έντελώς άπρόοπτο, και που θά ήταν συγγενητικός, άν δέν ήταν κάπως άπρεπής...

Γύρισε τὰ μάτια της στον κόσμο—και μάλιστα, με μιά λεπτή προσπαθεια, δοκίμασε και νά χαμογέλασει: ο κόσμος όμως κοίταζε τη νύφη που προχωρούσε τώρα μέσ' τὰ φώτα, ένα χαριτωμένο πραγματάκι, με δυο νεκρά ματάκια γαλανά, που τίποτα δέ βλέπαε μπροστά τους, μήτε τὰ φώτα, μήτε τις λαμπάδες, μήτε τους καλεσμένους, που σπαίτανε, μήτε και τὰ παιδιά που παραμέριζαν, για νά περαιοει τώρα ή πομπή.

Άρχισαν τότε οι ευχές του ύμναίου, το «Ήσαία χόρευε», και τ'άλλα. «Ο!» αυτά δέ βασταξαν πολύ: οι καλεσμένοι οάναν το ζευγάρι, μ' άνθη λεμονιάς και με κουφέτα. Ηρθαν οι δίσκοι με τὰ παγωτά.

Τότε ή Δώρα γλάστρησε με τρόπο, και μπήκε σιγά σιγήν καμαρά της. Πήγε ίσια στο μεγάλο της καθρέφτη, και κοίταξε τὰ μάτια της άκίνητη: δυο μεγάλα μάτια γαλανά, μέσ' στις μεγάλες μαύρες βλεφαρίδες, που θάμοιαζαν και κείνα σά νεκρά, άν δέν ήταν μέσα κάποια φλόγα, μιά μεγάλη φλόγα τραγική, που σιγοπερνούσαν άδιόρατα και που και που τους έδινε μιά γρήγορη τρεμούλα, σαν τις άνατριχίλες τών νερών, που τα γγίζουν μόλις οι φτερούγες τών διαβατικών μικρών πουλιών. Θέλησε πάλι νά χαμογέλαση, άλλα τὰ μαρμαμένα τώρα χείλη της, με την κοκαλωμένη γύρω πουδρα, έσπασαν σέ παράξενες γραμμές, έγραψαν υφεις άλλόκοτες ρυτίδες, πολύ σαρκαστικές και κουρασμένες, κι όταν δοκίμασε και πάλι νά τα κλείσει, τ' άλλακια είχαν μείνει τώρα γύρω, ή μήπως ήταν ίσως φαντασία της;

Μέσα τώρα, στη μεγάλη σάλα, ήταν άρχινισμένοι ο χορός; και το πιάνο έπαιε ένα βάλς άγρό, θαρρό το «Destiny»... Συρρίματα ποδιών, κουβέντες, γέλια, τριλλίες άπο γελάκια κοριτσιότικα, βαθειές φωνές κυρίων σοβραών, κ ένα βιολί μαζί απαραχαϊκό, με νότες γοερά παθητικές, που τραπούσε άλλόκοτα τ' αυτιά, σά νά περνούσε το δοξάρι μέσ' το τύμπανο, και νά γεννούσε μέσα κεί τους ήχους...

Η Δώρα τότε στάθηκε μονάχη, και την πήρε ξάφνου το παράπονο ένα σιγό και μαλακό παράπονο, ένα βελούδο λυπής μακρονής; κι αυτή καλά-καλά δέν καταλάβαινε, γιατί την είχε πάρει το παράπονο. Νά ήταν ίσως ή τρελλή χαρά, ή χαρά που πάντρευε την κόρη της, ή ο σπαραγμός του χωρισμού της; Η καρδιά της ήταν μαραμένη, σαν το μεγάλο βυσσινί τριανταφυλλο, που μαραινόναν άφονο και μόνο, σά μαλλιά της...

Άκουσε τότε νά χτυπούν την πόρτα, και νά την καλούν με τ' όνομά της; Έκανε πάλι μιά στενή προσπάθεια, ένιωσε τη ντροπή της άπουσίας της, νά λείπει τώσην ώρα άπό τη σάλα, σκούπισε τὰ κλαμένα της τὰ μάτια, και γύρισε με τρόπο πάλι μέσα.

Η Δέλα τώρα ήταν καθισμένη, και λίγο ξαναμμένη άπ' το χορό. Η κουκλίτσα είχε ζωντανέψει, καθόταν δίπλα σέ μιά φιλενάδατης, και φλαρνούσε με μεγάλη ζωηρότητα μόλις την είδε έτρεξε κοντά της:

—Μαμά, που ήρσανα καλέ, που πήγες τώσην ώρα; Όλοι ψίχναμε μαζί νά σε βρούμε. Ο Νίκος θέλει κάτι νά σου πει' χάλασε τόν κόσμο νά σε βρει... φαίνεται πως χάσαμε το τραίνο...

Η Δώρα τότε πάλι χαμογέλασε, κι ο νους της πήγε πάλι στον καθρέφτη.

Ο Νίκος ήρθε βιαστικά κοντά της:

—Μαμά, τó ξερεis; χάσαμε το τραίνο. Το τραίνο φεύγει δέκα και μισή. Δέν τα κανονίσαμε καλά... Θα μείνουμε άπόψε, τι να γίνει...

—Ε, καλά, δέ χύθηκε ο κόσμος. Κ' έπειτα είστε τόσο κουρασμένοι... ας μείνεται και μια βραδιά στο σπίτι' δέν εινε λόγος νά στενοχωρείσαι...

Τότε ο Νίκος, ξαφνικά, της άπλωσε το μπράτσο.

—Μαμά, χορεύουμε μαζί ένα τανγκό; Θέλω νά χορέψουμε μαζί...

—Παιδί μου, ξερεis πόσο είμαι κουρασμένη...

—Δέν πειράζει. Μία φορά. Για το καλό...

Χωρίς ν' άκούσει λέξη, ζωηρός—γαμπρός; μικρούλης και χαριτωμένος—άρπαξε το χέρι της άπτομα, το χέρι της καινούριας του μητέρας, και μόλις άρχισε ξανά ή μουσική, την τράβηξε με το σταυτί στη σάλα, και την άνάγκασε νά κανει λίγα βήματα. Το πιάνο τώρα έπαιε τανγκό. Κ' ήταν αυτό—le dernier tangou...

... Το γλέντι βάσταζε σχεδόν ως τα μεσάνυχτα. Τάσε οι καλεσμένοι, ένας-ένας, άρχισαν με τρόπο νά τραβιούνται. Η νύφη, φυσικά, είχε χαθεί, ο Νίκος όμως έμεινε στη σάλα ως το τέλος, και καληνύχτισε ξεθεριά τους καλεσμένους.

Η Δώρα, δίπλα του, ψηλή, κάπως χλωμή, έδινε το χέρι της άδιάκοπα φίλια, ευχές, φωνές, ο κόσμος έφευγε...

Στο τέλος έμεινε ή σάλα άδειανή. Στο παγκέτο, λουλούδια κεριά, μέσ' στην άτμοσφαιρα μυρουδιές, έπιπλα γύρω άνοστατωμένα, ένα βεζίκι γιαπωνέζικο σπασμένο...

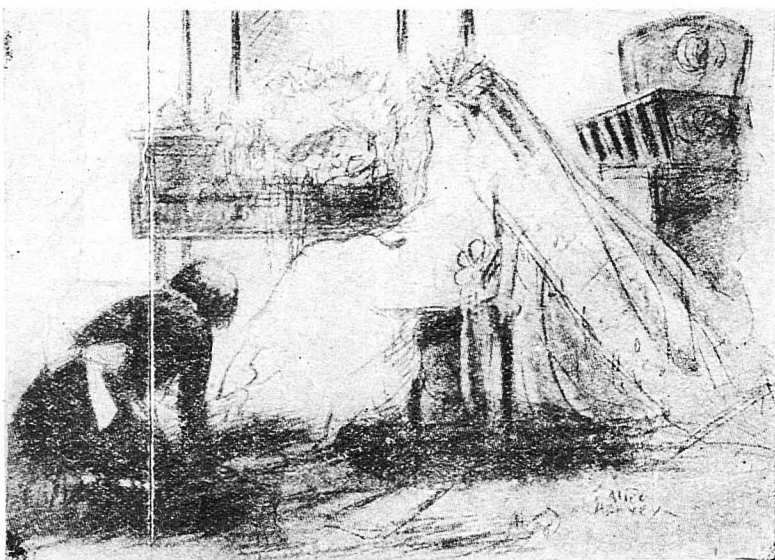
Σέ λίγην ώρα, σβήσανε τὰ φώτα, κι' όλοι κουρασμένοι, μέσ' στο σπίτι, χορήσανε νά πάν νά κοιμηθούν.

Τώρα ήταν άπλωμένη σιωπή.

Η Δώρα τώρα, δίχως νά γδυθεί, ήταν κλεισμένη μέσ' στην κάμαρά της: όλος ο κόσμος είχε κοιμηθεί.

Είχαν έτοιμασμένο, για το Νίκο, ένα μεγάλο μακρουνό δωμάτιο, κωμωμένο ξαφνικά κρεββατοκάμαρα, στο τέλος άκριβός του διαδρόμου Σκόπευαν νά φύγουν άπ' τ' άπόψε ή σύντομο γαμήλιο ταξίδι, άλλα το δρομολόγιο του τραίνου τους χάλασε τὰ σχέδια γι' άπόψε. Θάφευγαν όμως αύριο το βράδυ.

Μέσα στο άσπρο πέπλο

Η Δώρα τώρα, δίχως νά γδυθεί, ήταν κλεισμένη μέσ' στην κάμαρά της: όλος ο κόσμος είχε κοιμηθεί.

Είχαν έτοιμασμένο, για το Νίκο, ένα μεγάλο μακρουνό δωμάτιο, κωμωμένο ξαφνικά κρεββατοκάμαρα, στο τέλος άκριβός του διαδρόμου Σκόπευαν νά φύγουν άπ' τ' άπόψε ή σύντομο γαμήλιο ταξίδι, άλλα το δρομολόγιο του τραίνου τους χάλασε τὰ σχέδια γι' άπόψε. Θάφευγαν όμως αύριο το βράδυ.

Η Δώρα τώρα, δίχως νά γδυθεί, ήταν κλεισμένη μέσ' στην κάμαρά της. Τώρα χτυπούσε μόνο το ρολόι. Μα νά χτυπούσε μόνο το ρολόι ή μήπως ήταν κ' ή καρδιά της; Δώρας...

Είκοσι χρόνων είχε μείνει χήρα, με το παιδί της, μοναχή παρηγοριά. Είκοσι χρόνων χήρα—τί τὰ θέλετε! Ήσαν ακόμα όμορφη και νέα. Δυο μεγάλα μάτια γαλανά, μέσ' στις μεγάλες μαύρες βλεφαρίδες, καστανά μαλλιά, σχεδόν ξανθά, κορμί περίφημο, χυτό και λυγρό—άλλα καρδιά στεγνή για την άγάπη, βυθισμένη πάντα μέσ' το πένθος (ίσως κι' αυτό άπό κοκεταριά), μη θέλοντας ν' άκούσει πιά για γάμο, άν και πολλοί, πάρα πολλοί, την είχανε ζητήσει.

Παρ' όλη την άγάπη του παιδιού της, είχε μείνει μιά ψυχρή κοκέτα—ένα μεγάλο άγαλμα σεμνότητας.

Όμως, άπόψε, τη βραδιά του γάμου, βλέποντας τη Δέλα, το παιδί της, ξαφνικά νά γίνεται γυναίκα, οι τύψεις πάλι μυστικά την πολιορκούσαν, που δέ θέλησε ποτέ της νά χαρεί, έτσι καθώς έπρεπε, τὰ νιάτα της...

Κλεισμένη τώρα μέσ' στην κάμαρά της, με κρατημένη την άναπνοή, ένιωθε γύρω το βαρύ τόν έπιάντη της παντοινής της μοναξιάς, της έρημης κι' άνώφελης ζωής της, που μιά πολύ στεγνή κοκεταρία, μιά τερατώδης ιδιοτροπία, την είχε κάμει, μετά τώσην χρόνια, νά τελειώσει τώρα τόσο άδοξα...

Δέ μπορούσε πιά νά κλείσει μάτι.

Σηκώθηκε στις μύες τών ποδιών και ξαναπήγε πάλι στον καθρέφτη. Ξαναδοκίμασε το ίδιο το χαμόγελο, και είδε πάλι τις λεπτές ρυτίδες, νά χαρακώνουν τὰ χλωμά της μάγουλα, έκλεισε τότε με καϊμό τὰ μάτια, και μέσ' άπ' τὰ κλεισμένα της ματόφυλλα, άφησε

